

RAADSVOORSTEL

Verordening tegemoetkoming kosten kinderopvang

Portefeuillehouder	Laura Hoogstraten	Ontvangst griffie	16 mei 2025
Opsteller	Jacqueline de Graaf	Ronde Tafel	
Zaak/stuknummer	769001/RV25.033	Debat	
Besluit college	13 mei 2025	Raads	10 juni 2025

Onderwerp

Verordening tegemoetkoming kosten kinderopvang

Doel van het voorstel

Met het vaststellen van de 'Verordening tegemoetkoming kosten kinderopvang Gemeente Zeist 2025' leggen we de nieuwe kaders voor de uitvoering van de tegemoetkoming kosten kinderopvang vast.

Voorgesteld besluit

Het vaststellen van de Verordening tegemoetkoming kosten kinderopvang Gemeente Zeist 2025

Besluit Raad

Inhoud

De Regionale Sociale Dienst Kromme Rijn Heuvelrug (RSD) biedt sinds 2014 financiële ondersteuning voor kinderopvang aan inwoners van vijf gemeenten. Er zijn twee regelingen:

1. Voor mensen met een laag inkomen (tot 110% van de bijstandsnorm) die werken, studeren, inburgeren of een re-integratietraject volgen.
2. Voor mensen met een Sociaal Medische Indicatie (SMI).

Door de stijgende kosten van de SMI-regeling is in 2024 het beleid en de uitvoering van deze regelingen geëvalueerd. Met de 'Verordening tegemoetkoming kosten kinderopvang' leggen we de nieuwe richtlijnen voor de uitvoering vast.

VERDIEPING

Inleiding

Sinds 2014 voert de Regionale Sociale Dienst Kromme Rijn Heuvelrug (RSD) een tegemoetkoming kosten kinderopvang op basis van de Wet kinderopvang uit voor de 5 deelnemende gemeenten. Deze tegemoetkoming bestaat uit twee verschillende regelingen:

1. Een tegemoetkoming kosten kinderopvang voor inwoners met een laag inkomen (tot 110% bijstandsnorm) die werken, studeren, inburgeringslessen of een re-integratietraject volgen
2. Een tegemoetkoming kosten kinderopvang op basis van een Sociaal Medische Indicatie (SMI).

De 'tegemoetkoming kosten kinderopvang' is een regeling voor inwoners met een inkomen tot 110% van de bijstandsnorm die werken, studeren, inburgeringslessen volgen of een re-integratietraject. Deze inwoners hebben recht op kinderopvangtoeslag van de Belastingdienst. De Belastingdienst vergoedt echter niet alle kosten van de kinderopvang. Met de regeling tegemoetkoming kosten kinderopvang vult de RSD een deel van de kosten aan (de tegemoetkoming bedraagt 4% van de kosten van de kinderopvang, berekend over het maximum uurtarief en het maximumaantal uren waarover de inwoner recht heeft op kinderopvangtoeslag).

De tegemoetkoming kosten kinderopvang op basis van een SMI is voor inwoners die om sociaal medische redenen kinderopvang nodig hebben. Voorwaarde is dat er geen alternatieven zijn voor reguliere kinderopvang, zoals gesubsidieerde peuteropvang of opvang binnen het eigen netwerk. Voor deze regeling geldt geen inkomensgrens, maar staat de sociaal medische reden voorop.

De kosten SMI zijn afgelopen jaren gestegen. De stijgende kosten worden veroorzaakt door enerzijds een toename van het aantal aanvragen SMI door bredere bekendheid met de regeling en anderzijds door een verminderde uitstroom. Het overgrote deel van de toekenningen maakt langer dan zes maanden gebruik van de tegemoetkoming kosten op basis van een SMI. Dit is niet uniek voor de regio, maar een trend die ook landelijk wordt gezien. Oorzaken voor een langer gebruik van de tegemoetkoming op basis van SMI kunnen zijn dat gezinnen gebruikmaken van de SMI waarbij de medische en sociale problemen chronisch zijn of dat er meer problemen spelen in een gezin waarvoor begeleiding nodig is die door wachttijden niet direct beschikbaar is. De blijvend stijgende uitgaven van de tegemoetkoming op basis van een SMI zijn aanleiding geweest om in 2024 het beleid en de uitvoering rondom de regelingen te evalueren.

Met het vaststellen van de 'Verordening tegemoetkoming kosten kinderopvang' leggen we de nieuwe kaders voor de uitvoering van de tegemoetkoming kosten kinderopvang vast.

ARGUMENTEN VOOR EN TEGEN

1.1 Met de 'Verordening tegemoetkoming kosten kinderopvang' wordt uitvoering gegeven aan de regelingen die er zijn voor inwoners met een laag inkomen of een sociaal medische indicatie op het gebied van kinderopvang.

Met deze regelingen worden ouders die werken, studeren, inburgeringslessen of een re-integratietraject volgen ondersteund, net als gezinnen die door bepaalde medische of sociale omstandigheden (tijdelijk) niet in aanmerking komen voor de kinderopvangtoeslag. Hiermee zorgen we dat inwoners kunnen blijven participeren wat de zelfredzaamheid van inwoners vergroot.

1.2 Met het vaststellen van de verordening wordt het Centrum Jeugd en Gezin (CJG) verantwoordelijk voor het afgeven van de indicatie voor de SMI.

Uit de evaluatie van de RSD komt naar voren dat een indicatie SMI nu in de praktijk vaak afgegeven wordt door een gezinsbegeleider. Dit is geen onafhankelijke positie ten opzichte van de indicatiestelling. De aanvraag SMI past beter binnen het CJG. De medewerkers binnen deze teams hebben een regiefunctie, maar begeleiden niet zelf de inwoner. De tegemoetkoming kosten kinderopvang op basis van een SMI kan door deze medewerkers meegenomen worden in het totale plan van aanpak van het gezin, zodat de SMI-onderdeel wordt van het geheel. In de verordening is opgenomen dat de indicatiestelling nu altijd dient te gebeuren door het CJG. Het gaat om 20 à 25 trajecten per jaar. Uitvoering zal plaatsvinden binnen de huidige beschikbare capaciteit van het CJG.

KANTTEKENINGEN

1.1 We verwachten dat het gebruik van de SMI zal blijven stijgen

Steeds meer inwoners maken gebruik van de tegemoetkoming kosten kinderopvang op basis van een SMI. Dit komt enerzijds door een bredere bekendheid met de regeling bij zowel inwoners als hulpverleners, anderzijds zien we dat er meer sprake is van multi-problematiek bij gezinnen waardoor meer gezinnen een beroep doen op de SMI. Dit sluit aan bij de stijgende lijn in hulpvragen, maar ook stijgende complexiteit van hulpvragen die gemeenten zien binnen het Jeugddomein. Door de stijgende complexiteit zien we ook dat de tegemoetkoming kosten op basis van een SMI langer ingezet wordt waardoor minder mensen uit de regeling uitstromen en kosten dus stijgen.

De stijgende kosten SMI kunnen leiden tot tekorten. De gemeenten ontvangen voor de uitvoering van de tegemoetkoming kosten kinderopvang op basis van SMI een budget dat is toegevoegd aan het Gemeentefonds. De uitvoering van de SMI en de Wet kinderopvang zijn echter opneemregelingen. Van tevoren is daardoor niet te voorspellen hoeveel inwoners gebruik maken van deze regeling en/ of de begroting toereikend is. Middelen vanuit het Rijk zijn niet altijd toereikend om alle kosten te kunnen opvangen.

Om meer grip te krijgen op de kosten zijn aanvullend op de verordening nieuwe procesafspraken gemaakt met de betrokken partijen. We monitoren de uitkomst hiervan.

1.2. Het CJG heeft op dit moment te maken met wachtlijsten

Met het vaststellen van deze verordening krijgt het CJG er een extra taak bij. Om de huidige wachtlijsten bij het CJG terug te dringen wordt op dit moment reeds intensief gezocht naar gerichte oplossingen. Zo start nog voor de zomer een nieuw team om extra capaciteit flexibel te gaan inzetten en onder andere tijdelijke piekmomenten beter op te vangen. De verwachting is dat, zodra dit team operationeel is, de wachtlijstduur wordt verkort.

1.3. Er is geen alternatief voor de tegemoetkoming kosten op basis van een SMI

Uit de evaluatie van de RSD komt naar voren dat er geen alternatief beschikbaar is voor de tegemoetkoming kosten op basis van een SMI. De voor- en vroegschoolse educatie (vve) en peuteropvang (andere regelingen binnen de Wet kinderopvang) zijn onderzocht als alternatieven voor de SMI, maar bleken niet geschikt omdat deze regelingen zich richten op een andere doelgroep. Andere alternatieven voor SMI zijn er niet.

TOELICHTING

Participatie

N.v.t.

Financiële toelichting

Gemeenten ontvangen voor de uitvoering van de tegemoetkoming kosten kinderopvang op basis van SMI een budget dat is toegevoegd aan het Gemeentefonds.

In 2024 was de primitieve begroting € 200.000. Met de eerste begrotingswijziging vanuit de RDWI is dit met € 71.000 verhoogd waardoor de nieuwe begroting € 271.000 werd.

Voor 2025 hebben we € 229.809 begroot. € 211.000 hiervan is primitief begroot. We verwachten bij de eerste begrotingswijziging van 2025 eenzelfde soort ontwikkeling als bij de begrotingswijziging van 2024. Gezien de SMI een open-einde regeling betreft moet de gemeente Zeist altijd uitkeren op het moment dat iemand aanspraak maakt die hier recht op heeft. Dit brengt het risico met zich mee dat er meer uitgekeerd moet worden dan er begroot is. Daarnaast maakt dit het ook moeilijk om te voorspellen hoe hoog de kosten daadwerkelijk zullen zijn.

De kosten SMI voor de gemeente Zeist zijn afgelopen jaren gestegen. Zie onderstaande tabel.

	2021	2022	2023	2024
Begroot	€ 78.000	€ 105.000	€ 215.625	€ 271.000
Gerealiseerd	€ 102.534	€ 178.611	€ 226.530	€ 253.261
Stijging t.o.v. vorig jaar		74%	27%	12%

Juridische aspecten

N.v.t.

Duurzame aspecten

N.v.t.

Samenhang met andere projecten

N.v.t.

VERDERE PROCES

Planning en uitvoering

De verordening treedt met terugwerkende kracht per 1 mei 2025 in werking.

Communicatie

Bij een positief besluit over de verordening, zal deze worden bekendgemaakt in het Gemeenteblad (nodig voor inwerkingtreding) en worden opgenomen bij het onderdeel lokale regelgeving op Overheid.nl.

Evaluatie

Na een half jaar worden de gemaakte afspraken en werkprocessen met elkaar geëvalueerd.

BIJLAGEN

1. Verordening tegemoetkoming kosten kinderopvang

RAADSBESLUIT

Gemeente **Zeist**

Behoort bij raadsvoorstel

Nr. RV25.033

De raad van de gemeente Zeist;
gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 13 mei 2025;

BESLUIT:

Vast te stellen de Verordening tegemoetkoming kosten kinderopvang Gemeente Zeist 2025.

Aldus besloten in de openbare raadsvergadering van 10 juni 2025

De raad voornoemd,

mr. J. Janssen, griffier

drs. J. Langenacker, voorzitter